

FENT CARRERANY

REVISTA DE L'ASSOCIACIÓ CULTURAL

"FENT CARRERANY"

MARIA DE LA SALUT.

SUMARI

Editorial i Sumari, 2
 Que votem el dia 10 de Juny?, . . 3
 Enquesta als possibles nous
 batles, 4
 I si parlàssim d'autoritat? . . . 8
 Bullit de Notícies, 10
 Carrerany Esportiu, 12
 Demografia, 13
 El temps, 13
 Gloses, 13
 Cooperativisme, 14
 El Càncer 15
 L'església davant les votacions 16
 Correu Obert, 18
 =====

EQUIP DE REDACCIÓ

=====
 Magi Ferriol Bauza
 Pere Fons Pascual
 Antoni Mas Negre
 Margalida Mas Vicens
 Jaume Mestre Llionpart
 Joana Maria Queralt

COL·LABORADORS

=====
 Bàrbara Bergas Mas
 Pere Crespi Salom
 Nadal Ferriol
 Andreu Forteza
 Catalina Mas Bergas
 Enric Pozo Mas
 Bernat Ribas Molinas
 Maria del Mar Ribas
 Pere Sureda Ribas
 =====

Edita:
 Associació Cultural FENT CARRERANY
 Carrer Major, 9
 07519 Maria de la Salut

Imprimeix:
 Apostol y Civilizador
 Petra
 N.º Depòsit Legal: PM-457/1986

EDITORIAL

ESTAM DAVANT TRES TIPUS D'ELECCIONS: MUNICIPALS, ATONÒMIQUES I EUROPEES. ELEGIREM REPRESENTANS PEL NOSTRE POBLE, PER LA COMUNITAT AUTONOMA I PEL PARLAMENT EUROPEU.

CADA UN, SEGONS EL PENSAMENT, ESCOLLIRA, LLIURAMENT I VOLUNTARI, LES PERSONES O PARTIT QUE CREGUI QUE MILLOR ENS REPRESENTARIEN AQUI A MARIA, EN EL CONSELL INSULAR I A LA COMUNITAT EUROPEA.

POT PASSAR QUE EL VOTANT VULGUI ELEGIR TRES CANDIDATS DE UN MATEIX PARTIT O CREGUI MÉS CONVENIENT DONAR EL VOT A PERSONES D'UN PARTIT PEL MUNICIPI, D'UN ALTRE PEL CONSELL I D'UN ALTRE PER L'EUROPA. TOT AIXO ENTRA DINS LA DESICIÓ PERSONAL I LLIURE DE CADASCUN.

ELS POLITICS EXPOSEN AL POBLE, JA SIGUI EN EL GRAN PÚBLIC, EN REUNIONS MÉS PETITES O INDIVIDUALMENT, EL QUE PENSEN FER SI SURTEN ELEGITS. ES CONVENIENT QUE ELS ESCOLTEM A TOTS PER PODER VOTAR ELS QUE ENS HAN SEMBLAT MILLORS, ELS QUI VEGEM MÉS CAPAÇOS DE CUMPLIR EL QUE DIVEN, ELS MÉS DECIDITS A FER FEINA PEL POBLE, PER TOTA LA COMUNITAT; ELS QUI MÉS SAPIGUEN OBRIR LA CASA DE LA VILA PER A TOTS, ELS QUE MÉS PUGUIN AIXECAR LA CULTURA I REALITZAR LES OBRES QUE EL POBLE NECESSITA.

SERIA IMPORTANT QUE ELS QUI SURTIN ELEGITS FORMIN UN EQUIP UNIT PER TREBALLAR PEL POBLE, A NIVELL, DE MARIA, DE LES ILLES I D'EUROPA.

+++++
 + La redacció de Fent Carrerany +
 + no es fa responsable de les +
 + opinions dels qui hi escriuen +
 +++++

ELECCIONS 10 DE JUNY

QUE VOTAM EL DIA 10 DE JUNY?

El dia 10 de juny tenim tres tipus d'eleccions, que no tenen res que veure una en l'altra, i en l'únic que coincideixen és en el dia de la seva celebració.

En les Eleccions Municipals el que elegim és el govern de cada poble i de cada ciutat. Aquestes són les eleccions que el ciutadà sent com a més pròximes perquè coneix personalment els candidats i, al marge de la seva pertinença o no pertinença a un partit polític concret, intueix la seva capacitat per a administrar els assumptes públics.

En les Eleccions Autònòmiques elegim en el nostre cas els polítics que ens representaran en el Parlament de la Comunitat Autònoma. Aquest Parlament té el poder legislatiu dins l'àmbit de les illes Balears i el deure de controlar el Govern Autònic. Són els parlamentaris els qui donaran o negaran la seva confiança als candidats que cada partit o coalició presenti com a possible president del Govern de la CA.

Les Eleccions al Parlament Europeu són segurament les menys conegudes per la gent perquè és la primera vegada que els espanyols feim unes eleccions amb una transcendència europea.

El Parlament Europeu és una de les

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

Institucions de la Europa Comunitària que, de moment no té gaire poder de decisió, però és el lloc on es plantejen els problemes d'Europa com a comunitat i aquest es discuteixen desde el punt de vista ideològic de cada partit o grups de partits afins.

Cal explicar això: Espanya hi té 60 parlamentaris, però allà no actuen en bloc, perquè són espanyols, sinó que cada un s'agrega a la formació política més semblant a la que ell representa: s'agrupen tots els socialistes europeus per una banda, els conservadors per un altre, els demòcrata-cristians per un altre, etc.

Un aspecte important a tenir en compte a

l'hora de votar és que en el cas de les eleccions al Parlament Europeu hi ha circumscripció única: això vol dir que cada partit presenta una sola llista per tot l'Estat; aquí votarem els mateixos candidats que es voten a Euskadi, a Madrid, a Galícia o a Canaries i qualsevol partit, per petit que sigui i per localitzat a un espai concret que estigui, pot ésser votat a qualsevol lloc de l'Estat.

Cada ciutadà ha de votar pel seu Ajuntament una de les llistes del seu Municipi, per la seva Comunitat Autònoma una de les llistes de la seva Autonomia i pel Parlament Europeu qualsevol de les llistes que es presenten a tot l'Estat Espanyol.

Margalida Mas Vicens

ENQUESTA

ALS POSSIBLES NOUS BATLES

Han estat entrevistats els quatre caps de llista de les diferents agrupacions electorals que es presenten a les properes eleccions municipals: Rafel Oliver (P.S.O.E.), Magi Ferriol (Independents de Maria), Miquel Torelló (U.M.) i Miquel Oliver (A.P.).

Quins motius us duen a presentar-vos a l'Ajuntament?

(U.M.)- L'objectiu primordial és millorar i fer feina pel poble de Maria.

(I.D.M.)- Creim que les coses es poden fer molt millor, simplement posant un poc de seny. Per això, i perquè no n'estam satisfets del que s'ha fet fins ara, és per la qual cosa ens presentam.

(A.P.)- Contribuir en el que fer democràtic diari del poble, pel bé de tots.

(P.S.O.E.)- Eliminar parts i quarts perquè des de ja molts anys n'existeixen.

Creis que el poble està suficientment informat per part de l'Ajuntament?

(U.M.)- No. Aquests darrers quatre anys no s'ha fet res per informar al poble. Les sessions plenàries han estat de tràmit. Es punts d'interès s'han tractat a comissió de govern on el públic no hi pot assistir.

(I.D.M.)- És quasi la pregunta més facil de contestar. Rotundament, "NO". En aquest sentit el poble està ben deslligat del que passa a l'Ajuntament, llevat del petit grup que està prop del poder municipal.

(A.P.)- En la seva totalitat no, però tot se pot millorar a partir d'ara.

(P.S.O.E.)- Molt mal informat i el que és trist és que hi ha poques ganes de que la gent s'informi. El cas més clar és que en els plens no es deixa parlar al públic.

Quins sistemes emprariu perquè aquesta informació arribés al poble?

(U.M.)- 1ª) Que el poble arribés a l'Ajuntament.

2ª) Donar major protagonisme al públic a les sessions plenàries.

(I.D.M.)- A part dels sistemes clàssics de bands, crides i taulons d'anuncis, pensam editar i repartir a totes les cases del del poble el Bolletí d'Informació Municipal, on hi tindrà cabuda tot allò que la gent ha de saber pel fet d'esser veïnat i se senti l'Ajuntament com a cosa seva.

(A.P.)- Tot sistema és bo sempre que la informació arribi.

(P.S.O.E.)- El que es diu al nostre programa. Editar un bolletí mensual d'informació. El batle, cada divendres, estarà a l'Ajuntament a disposició del públic i dels mitjans de comunicació tant locals com provincials.

ENQUESTA - ENQUESTA - ENQUESTA - ENQUESTA - ENQUESTA

Quina classe de col.laboració pensau fer amb l'Escola?

(U.M.)- S'ha de pensar que la joventut és el futur del poble. Com a tal han de tenir preferència i protagonisme en totes les activitats municipals.

(I.D.M.)- En realitat, la col.laboració ha d'esser total, com si l'Escola fos un negociat més de l'Ajuntament. Per això la cosa primera que cal fer es arreglar i mantenir els edificis, i després anar estudiant junts el problemes i necessitats per donar-los solució.

(A.P.)- A part de l'econòmica, que ha d'esser tota la possible, col.laborar amb el professorat en tots els aspectes, perquè l'ensenyança fructifiqui més pel dia de demà.

(P.S.O.E.)- De tota casta, tant moral com material, sense escatimar esforços.

Creis que els qui han governat des de la democràcia han fet molt, poc o res per la cultura?

(U.M.)- S'ha fet molt poc. És una de les àrees on s'ha de treballar més.

(I.D.M.)- Creim que just han fet el que per obligació havien de fer. No han tengut una iniciativa, una empena amb un objectiu clar perquè la gent tengués un accés als distints fenòmens culturals

que els hi pogues omplir els, cada vegada més nombrosos, moments d'oci.

(A.P.)- Crec que han fet tot el que han pogut, però governar no és fer tot el que un desitja.

(P.S.O.E.)- Molt poc. Nosaltres fariem el que volgués el poble. No som nosaltres el qui hem de fer, sinó el poble, amb l'ajuda de l'Ajuntament.

Si no aconsegiu majoria, pensau pactar? Amb quins partits us agradaria pactar i fer feina?

(U.M.)- Unió Mallorquina creu poder governar amb majoria. No s'han de tancar les portes a cap altra opció política. Tots junts podem fer més i millor feina.

(I.D.M.)- En aquests moments no ens ho plantejam. Ara bé, estam oberts al pacte en qualsevol grup que no s'oposi al nostre programa. Per nosaltres són més imptotants les coses a fer, (i que si pot ser, sigui entre tots,) que les possibles rivalitats a l'hora dels pactes.

(A.P.)- Per la meua part m'agradaria pactar i treballar amb tots el grups que es presenten, ja que tots són de Maria i basta.

(P.S.O.E.)- Amb els que tenguessin més sentit comú i amb els, que s'acostassin més al nostre programa.

Quines activitats teniu, en perspectiva, per a la joventut?

(U.M.)- (Contesten com la de l'escola).

ENQUESTA - ENQUESTA - ENQUESTA - ENQUESTA - ENQUESTA

(I.D.M.)- Principalment, crear el Consell Local de Joventut, format per representants de totes les entitats juvenils o que tinguin relació amb els joves, i qui sigui aquest Consell qui possibiliti que es vagin fent les iniciatives que tinguin els nostres joves.

(A.P.)- Participar i potenciar qualsevol activitat que la joventut oferesqui i posar a la seva disposició tota l'ajuda necessària per obtenir subvencions per cursos especials d'ensenyament, esports, etc.

(P.S.O.E.)- 1.- Nomenar una Comissió d'Esports i Cultura.

2.- Donar suport a totes les seves iniciatives.

3.- Contractar una persona pel manteniment del poli-esportiu.

Teniu un pla preconcebut per canalitzar les aigües brutes i dur la potable?

(U.M.)- Aquesta és una matèria que s'ha d'estudiar pels tècnics corresponents. Pensam que és una necessitat urgent per a Maria.

(I.D.M.)- Clar que sí. Encara que sabem que el principal problema és l'econòmic, i per això els nostres esforços aniran dirigits a aconseguir les ajudes necessàries. Com que també el procés serà llarg, creim que s'ha de començar de seguida.

(A.P.)- Sí, i fa molt de temps. Però aquest assumpte és delicat. A pesar d'esser necessari, se necessita molt d'estudi per part de l'Ajuntament i del poble i sempre contant amb l'ajuda necessària de la Comunitat Autònoma.

(P.S.O.E.)- Sí, perquè és un dels problemes més greus que té el nostre poble.

Quins plans, programes o reformes teniu pel camp i per la gent que hi fa feina?

(U.M.)- Fomentar els canals adequats per a la comercialització dels productes del camp, per tal de revaloritzar l'agricultura i la ramaderia. Conservar i millorar els camins del nostre terme Municipal.

(I.D.M.)- Encara que l'Ajuntament té poques competències baix aquest aspecte, mirarem de suplir la manca d'informació que hi ha en aquests moments sobre les seves activitats, subvencions, etc. creant una comissió delegada de Ramaderia i Agricultura. També pensam millorar la xarxa de camins del terme.

(A.P.)- Per començar cuidant els camins i vials per la seva bona circulació. No oblidar que estam dins la C.E.E. i aprofitar tots els beneficis i subvencions que d'ella venen i que no se perdin per ignorància.

ap
Alianza Popular **Liberal**
 en coalición con

(P.S.O.E.)- Ajudar als pagesos i resoldre'ls-hi tots els problemes amb l'administració central i autonòmica.

Potenciar i crear, si és possible, empreses de transformació dels productes.

ENQUESTA - ENQUESTA - ENQUESTA - ENQUESTA - ENQUESTA.

Creis que té importància que els qui governin en el poble no siguin del mateix partit dels de la Comunitat Autònoma? ¿perquè?

(U.M.)- Consideram que si els qui governen al minicipi i a les institucions Autònòmiques són de la mateixa opció política, el poble hi guanya molt.

(I.D.M.)- I ara! O és que de partida ja hem de pensar que actuaran malament i just afavoriran els seus? Creim que no n'ha de tenir cap. I per si acàs els partits així pensen, som els qui estam millor situació per a resoldre els problemes que puguin surgir.

(A.P.)- No hauria de tenir-la, ja que tots som iguals, però no podem oblidar que és bo tenir un amic que t'obri la porta quan ho necessitis per qualsevol assumpte relacionat amb el poble.

(P.S.O.E.)- No. Perquè la Comunitat Autònoma no és de cap partit polític, és un govern per a totes les Illes Balears. En un passat recent la C.A. ha estat d'un parell i el cas de les subvencions a les oliveres és molt clar.

Que farieu per a motivar el poble a participar més amb l'Ajuntament, per resoldre problemes?

(U.M.)- El poble s'ha de sentir identificat amb l'Ajuntament. S'ha de fer un Ajuntament pel poble i no un poble per l'Ajuntament.

(I.D.M.)- Pensam que si la gent està ben informada dels problemes i del que es fa per resoldre'ls també es sentirà més motivada a participar. També deixam camp obert a la gent de fora de l'Ajuntament a aficar-se a les distintes comissions de Cultura, Esports, Festes, Consell Local de la Joventut, etc.

(A.P.)- El primer dur una administració neta i ordenada i dir-li al poble que la Casa de la Vila és la

**INDEPENDENTS
DE MARIA**

seva casa. Que arribi a ella amb els seus problemes i bones suggerències d'ajuda i, entre tots aconseguim una convivència millor.

(P.S.O.E.)- Donar-li confiança i que la gent vegi l'Ajuntament com a cosa de tots i per a tots, i no com ha estat fins ara que pareix només d'un parell.

Voleu dir alguna cosa més al poble?

(U.M.)- Que pensam que les persones que té Unió Mallorquina a Maria i a Mallorca són les que millor poden defensar els pensaments i els interessos del nostre poble.

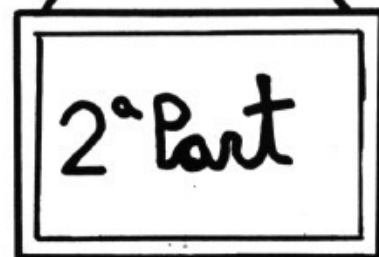
(I.D.M.)- Sí, que es deixin les històries d'enrera i pensem que tenim un camí obert a la il·lusió, a un poble franc i bo. I que el vostre vot sigui un vot raonat i responsable, segons el model de poble que voleu.

(A.P.)- Sí, que tengui confiança amb l'equip d'A.P., ja que estam disposats a treballar i a servir al poble en tot moment.

(P.S.O.E.)- Sí, tenim molt en compte els problemes dels minusvàlids i de les persones majors que no tenen res, que ni tan sols cobren cap tipus de pensió; totes aquestes persones han de tenir un tracte especial per part de l'Ajuntament.

Margalida Mas i Pere Fons

I si parlàssim d'autoritat?

ACLARACIONS PER UNES
POSSIBLES MALES
INTERPRETACIONS.

Sense cap intenció d'entrar en cap tipus de polèmica, vull contestar i si importa, rectificar sobre el meu article "I si parlàssim d'autoritat 2ª Part" que va sortir a la revista, en el nº 9.

No sé si és que jo me vaig expressar molt malament o que hi ha gent que té una manera d'interpretar les coses de forma molt particular.

El que jo volia donar a entendre, és que temps enrera, es parlava molt d'autoritat i que moltes de vegades no hi havia tal cosa. Ja que aquesta, no s'aconsegueix només amb garrot. El que havia faltat a certs llocs, era responsabilitat i professionalitat; que per jo també són sinònims d'autoritat; i que per ventura avui també n'estam necessitats.

Peri que jo sabia, les nines a l'escola pública, tengueren un ensenyament diferent del des nins; i parl de quan jo anava a escola. Puc parlar concretament dels tres darrers mestres que vaig tenir a l'escola de dalt: un, amb el qual passaven més hores jugant a "brun" que llegint o fent altres coses. Un altre, que hi havia dies que anava gat

i s'adormia dins la classe; quan es despertava, "el cueta de torn" li entregava la llista dels "dolents", i amb una regla de fusta mos encalientia les mans. El darrer en el grau Superior, els cinc darrers de la fila, per no saber les tables o els verbs, amb un regle ben gruixat, mos deixava les mans balbes; això entre altres coses.

Aquest es el meu record. I cal tenir present que aquests senyors hi estigueren molts anys al nostre poble. Si queda algú que cregui, que això no ha afectat a més d'una generació, sincerament crec que li convendria que ho pensés més seriosament.

L'autoritat, el mestre l'aconsegueix també fent feina i donant exemple.

El mètode "la letra con sangre entra", a més de què estic convençut de què és totalment negatiu, personalment el detest o l'odii. Però sabem, que temps enrera, no coneixien o no volien conèixer res més.

Hi ha hagut persones de Maria que se sentiren molestes pel meu article,

perquè creien que jo defensava el mètode de Ca S'Apotecari. Això no és vera, ni tampoc el de l'escola pública dels nins, cap dels dos. Encara avui hi ha persones, que es poden sentir afectades, a conseqüència d'aquells mètodes. El que jo volia fer entendre és que, opinió meua, a un lloc ensenyaven. i a l'altre no. Pens que el mestre no ha de ser un dictador, però sí exigent. En primer lloc amb ell mateix (puntual, coherent, conseqüent, etc.); ha de complir hi fer complir (a diferència dels polítics que ho juren o prometen i llavros no ho fan); i el seu mètode ha de beneficiar a la majoria, no sols a aquells alumnes que duen interès; als altres s'els ha d'exigir tot el que faci falta. Si per conseguir-ho és necessari enfrontar-se amb els pares o amb les autoritats s'ha de fer; sempre i quan això vagi en benefici dels nostres nins.

Avui igual que sempre, hi ha mestres conformistes que tenen com a punt primordial, anar a l'escola per

justificar la nòmina que cobren; sense preocupar-se massa si els alumnes tenen el nivell que toca o no el tenen. Uns altres agafen el mètode que millors les convé, sense tenir en compte els pros ni els contres. Uns altres fan molta feina, amb bons resultats, però aquesta feina no és continuada en els cursos següents i els nins van perdent nivell a poc a poc.

El que més greu m'ha sabut, és que mestres responsables com na Marilén Andreu i altres, s'hagin sentit molestats. El que no se pot fer en públic és donar noms dels qui fan feina, dels qui en fan poca, o dels que no en fan. Els que són responsables no s'han de sentir ofesos tan fàcilment, pens jo.

Si a l'escola de Maria, amb un número tan baix d'alumnes com hi ha per aula, els mestres estiguessin ben coordinats tots, no hi tocaria haver aquest nivell tan baix en acabar el Cicle Superior. I pens que si els darrers cursos s'aplicava un mètode un poc més exigent; no que aquest de que cada nin faci i digui el que

vulgui, sinó el que li convendria haver de fer, per ventura les coses canviarien un poc.

Si un metge recepte un medicament a un nin, per molt mal gust que tengui, els seus pares l'obligaran a que el prengui. Per que no feim el mateix en l'ensenyament?.

Això és el que jo pens. Pot ésser que estigui equivocad, però també pens, que si no som els mestres els que aixecam l'ensenyament i el posam al lloc que toca, no ho farà ningú. La majoria dels pares estan poc informats i poc interes tenen en informar-se. Les autoritats, aquells que "prometen cumplir i fer cumplir", tampoc ho fan. S'havia parlat molt d'un nou sistema d'ensenyament però no surt a llum. I si l'han de copiar d'Amèrica o d'Alemanya, com les altres vegades, val més que no surti.

En bé de tots els nins i de l'educació en general, crec que val la pena que els mestres

estiguem units, que sapiguem respectar la majoria, anar coordinats i intentar donar al màxim d'exemple possible. Si mos tiram els trastos pel cap, mos treim els padassos bruts i el que cada un faci la seva feina com millor li pareix, no arribarem a res positiu.

Pens que el poble de Maria, igual que tots els demés pobles, té solució; i que l'escola és l'institució que mes pot fer perquè el dia de demà sigui així. És l'educació la que fa que la societat sigui responsable o no ho sigui. Els nins agafan els exemples dels majors, per tant, procurem donar-los tot el millor que poguem.

Aquesta és la meva idea i accept totes les discrepàncies que hi pugui haver. Amb absolut me sent posseïdor de la veritat, ni me sent més llest que ningú. Només intent ajudar el que puc i fer les coses de la millor manera possible.

Pere Sureda Ribas

BULLIT

de notícies

BULLIT

de notícies

MELONS

Se sent a dir que ja n'hi ha que els tenen grossos, que prest els treuran al mercat.

MERCAT

Els divendres la plaça és plena de varietats; del que hi duen no hi falta res. L'ambient està qui bull, la gent va d'aquí i d'allà i les dones umplen els sanallions. Qui més qui manco s'assaja un capell o unes esperdenyes noves; els polls posen la música i les flors el perfum. Els bars no s'aturen de fer fritures de tota casta i no vos dic res si l'ambient dels cafès puja de to a l'hora de berenar. I per afegitò el divendres dia 29, estava ple "politics" que també cercaven vendre la seva mercaderia, això sí, regalant qualche caramel.

TAULES RODONES A RADIO MARIA

Els dos darrers dissabtes del mes de Maig tingueren lloc a Ràdio Maria, dues taules rodones entre els caps de les llistes de les distintes Candidatures que es presenten a les properes eleccions. A la primera no hi assistí: En Miquel Joanet, perquè era a Lluc amb els del seu partit a iniciar la campanya. I a la segona no comparegué en Miquel Oliver, sense saber el motiu. Es debateren els temes d'Esports, Festes, Educació, Sanitat, etc.

I UNA ALTRA DE TAULA RODONA

I seguint amb el mateix tema el proper diumenge dia 7, a les dotze del migdia, al Local Parroquial i EN VIU I EN DIRECTE es farà la darrera taula rodona de aquesta campanya entre el mateixos protagonistes. Hi estau tots ben convidats.

EXCURSIÓ DE NETEJA

Era el 9 de Maig, dia clar del tot i les dones que, setmana a setmana, es preocupen d'agranar el Temple Parroquial tingueren un dia d'esplai. Lluc, Gorg Blau, Fornalutx, Sóller, Deià i Valldemosa, foren les aturadetes per contemplar la natura i la bellesa. Dinar de fred, ball i sarau deixaren un ressò d'amistat, alegria i pau. Els marits també hi eren.

ASFALT

es bo asfaltar, però s'hauria de posar el pis millor, treure la terra i asfaltar damunt pedra. Quan ve l'hivern i el moll, tot són bonys i baixades. Està ben vist que no basta rentar la cara.

TOSES

Els pastors de Maria van de dos que n'agafa quatre, corrents d'aquí i d'allà per llevar el vestit a les ovelles perquè tinguin bon passar l'estiu. Es nota un esperit d'alegria i germanor entre ells. Això és d'alabar.

BICICLETES

Dia 24, com tradicional ja és, el bicicleters es donaren cita a la Plaça d'es Pou de Maria; hi havia un bon ambient: música, gent que va arribant, sirenes de policies, fotos, coca per tothom, mitings, etc. Enhorabona als organitzadors.

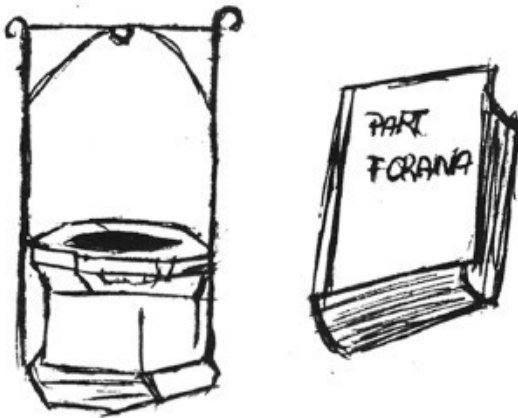
BULLIT *de notícies* BULLIT *de notícies*

ESTUDIANTS

Els al.lots i no tan al.lots, casi no surten de caseva preparant els exàmens. Ningú vol quedar enrera a l'hora de passar curs. No és convenient suar en l'estiu. Que l'esforç de tot l'any us basti per omplir el sac i fermar-lo fins a l'hora de tornar a l'escola.

CISTERNA

Seria molt bo que l'Ajuntament es preocupàs de la cisterna de la Plaça de Dalt. El més urgent és fer-la neta, apedaçar-la, arreglar les canals, posar-li una tapadora, un poal, una cadena i una piqueta. La gent de fora totd'una diria que som curiosos.

LLIBRE PREMSA FORANA

Dia 13 d'abril fou presentat en el teatre municipal de Manacor el llibre de la PREMSA FORANA.

El llibre és un recull de totes les publicacions foranes amb dades biogràfiques de cada una de les revistes. L'acte acabà amb un sopar.

FAROLA

Damunt el portal major de l'església hi posaren una farola al revés. En lloc d'il.luminar la Santa, l'hi fa fosca.

ACAMPADES

Es segur que FENT CARRERANY i altres Associacions anunciaran prest alguna acampada d'estiu. Ja se vos ho comunicarà.

NOU BATLE

Qui serà el qui s'asseurà a la primera cadira de la Casa de la Vila?. Ja li comenam des d'ara que no s'hi assegui per mandar sinó per servir.

CATEQUESI

120, entre catequistes i al.lots, pujaren a Cura. A Sant Honorat es va fer la darrera cataquesi d'enguany, acabant amb una missa a on tots es sentiren una sola cosa, un sol cor que batejava al compàs de l'amistat. Dinaren a Cura amb el símbol de menjar tots una truita, com a igualtat i germanor. Acabaren la tarda al parc de Felanitx. Agraïm als pares que ens confiassin els seus fills.

CARRERANY ESPORTIU

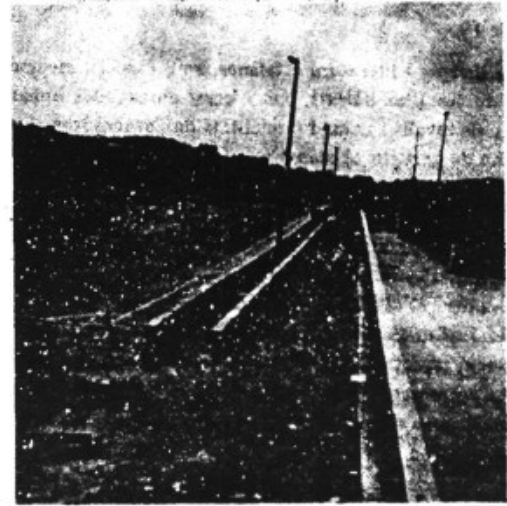
V TORNEIG DE FUTBOL-SALA

El proper dissabte dia 13 de Juny al Poliesportiu Municipal es començará un nou Torneig d'aquest esport organitzat per "FENT CARRERANY", amb la participació record de 14 equips i prop de 200 jugadors.

La primera confrontació d'equips és la següent:

- 15'30h.*** HENS MARIA - BILLARD CHARLY.
- 16'20h.*** ARBOS MARIMON - FONTHISA
- 17'00h.*** XIVARRI - DISCOTECA CHARLY.
- 17'50h.*** FENT CARRERANY - I. MECANIC G. PASTOR.
- 18'40h.*** ES BEIS - CA'S XIGALER.
- 19'30h.*** S'ESTIU 82 - FERRETERIA MATLET CA'N TOMEU.

Els partits duraran 20 minuts cada part, amb un descans de 5 minuts i seran arbitrats per col·legiats de la Federació de Futbol-sala.

*****SEGDNA REGIONAL*****						
*****MARIENSE C.F.*****						
PJ	PG	PE	PP	GF	GC	PT
==	==	==	==	==	==	==
34	6	9	19	45	80	21 -13

TROFEUS PICHICHIS FENT CARRERANY >

 JAUME MESTRE... (NUMANCIA)... 10
 DAMIA BERGAS... (MARIENSE R.)... 8
 LLUC FERRIOL... (MARIENSE J.)... 8

+SEGONA REGIONAL+	

26 abril 87	30ª Jornada
MARIENSE C.F. 2 + CONSELL	3
3 Maig 87	31ª Jornada
A, SON GOTLEU 4 + MARIENSE C.F.	2
10 Maig 87	32ª Jornada
MARIENSE C.F. 1 + POBLENSE	2
17 Maig 87	33ª Jornada
ROTLET-MOLINAR 3 + MARIENSE C.F.	3
24 Maig 87	34ª Jornada
MARIENSE C.F. 2 + S'HORTA	2

+PICHICHI*****	
+MARIENSE REGIONAL+	

DAMIA BERGAS.....	8
MIQUEL PASTOR.....	6
PERE MAS BUROLA.....	6
JAUME MORRO.....	5
RAMON PORCEL.....	5
PERE FONT.....	3
PERE MORRO.....	2
PERE JORDA.....	2
BERNAT MASCARÓ.....	2
ESTEVA FERRIOL.....	2
MIQUEL SALOM.....	2
RAFEL CASTELLÓ.....	1
GUILLEM QUETGLAS.....	1

ELS TRES TROFEUS "PICHICHIS FENT CARRERANY" S'ENTREGARAN EL MATEIX DIA QUE ELS DEL "V TORNEIG DE FUTBOL-SALA".

DEMOGRAFIA

ENS HAN DEIXAT

En Joan Ximenis Ximenis el dia 23 de Maig a l'edat de 69 anys, vivia en el Carrer Major Nº 52. Un record per ell i els nostres sentiments per la seva familia.

BENVINGUTS

Na Joana Nº Frau Ferriol filla d'Antoni Frau Pastor i d'Eulalia Ferriol Torelló que va néixer el dia 27 de Maig.

En Joan Roig Castelló fill de Gabriel Roig Tous i de Jeronia Castelló Ferriol, que va néixer el dia 4 de Maig.

EL TEMPS

Quan ja els pagesos ansiaven un poc d'aigua, en caigueren 22 litres en una nit: la nit del 16. Altres dies de pluja foren: 0.5 l., dia 3 i dia 4, 6 l. dia 6 i 5 l. dia 28. En total han caigut al nostre terme durant el mes de Maig 33'5 litres per metre quadrat. La temperatura màxima la registrarem el dia 26 amb 26 ºC i la mínima el dia 5 amb 8 ºC.

CAMPIONAT DE GIMNASIA RITMICA

El passat dissabte un grupat de gimnastes de la nostra escola participaren en les proves del campionat de Gimnasia Ritmica que es celebraren a Lluçmajor, obtenint uns excel.lents resultats. Passen a la final, a celebrar el proper dia 6 de Juny a Ciutat l'equip Infantil B que feren primeres i l'equip Benjami A, que feren segones en la seva categoria. Formen els equips:

INFANTIL B: Inès Alemany, Martina Font, Antònia Tugores, Francisca Ferriol, Catalina Ferriol i Maria del Mar Ribas.

BENJAMI A: Catalina Ribas, Catalina Quetglas, Isabel Vanrell, Antònia Ferriol, Antònia Matas i Jerònia Aulet.

Enhorabona a totes i seguiu pel mateix camí.

Gloses

A l'estil de caragol,
conen velles quimeres,
una de cames llengueres
menjaren sense consol,
capallenet, Déu no ho vol,
divendres Sant, ja la feres,
i jo necessit porgueres,
l'amo En Magi Ferriol,
i no feseu es mussol
ni poseu ses reculeres,
hi haurà poques garberes,
però només ses voreres
basten per un totsol.

Es Capella

Que et penses que un caragol
no vulgui anar a pasturar,
ses banyes fa navegar
i no vol anar totsol.

A quinze anys la joveneta
te ganes de festejar
i si li parlen de casar
pareix que ja pert sa xeta.

Dona de mala casta,
pot enganar un fredí
no m'enganyarà a mi
perque ho som vell i ja basta.

Jo no vaig anar a sa guerra
perque no me va tocar
hi ara em tenc de consolar
puntejant a sa guitarra.

Andreu Forteza

PÀGINA PAGESA

COOPERATIVES

En el número passat de FENT CARRERANY explicàvem el concepte d'empresa cooperativa. Ara veurem esquemàticament les línies generals del seu funcionament.

FUNCIONAMENT DE LES COOPERATIVES.

El govern de les cooperatives es fa efectiu a través dels seus òrgans socials, que són:

- a) L'Assemblea General.
- b) Consell Rector.
- c) Interventor de Comptes

Cada un d'aquests òrgans, dins el seu camp d'actuació, és el responsable de fer complir i respectar els preceptes i normes establerts en els Estatuts.

a) L'Assemblea General la formen tots els socis.

b) El Consell Rector és l'òrgan de representació i govern de la societat, subordinat a la política fixada per l'Assemblea General

c) La missió de l'Interventor de Comptes consisteix en fiscalitzar i comprova la documentació i comptabilitat de la cooperativa, situació de la Caixa, etc. També presenta a l'Assemblea General un informe detallat de la gestió de l'empresa.

CRÈDITS I AJUDES PER A LA FINANCIACIÓ DE LES COOPERATIVES.

Hi ha gran quantitat d'ajudes per a la financiació de les cooperati-

ves i per a facilitar el seu funcionament. La concessió d'aquests crèdits i subvencions està regulada per diverses disposicions. Els organismes que les concedeixen són entitats estatals de crèdit i entitats depenents de l'administració. (Banc de Crèdit Agrícola, Banc Hipotecari, IRYDA, SENPA, Direcció General de Producció Agrícola, etc.)

PRINCIPIS GENERALS DE COOPERATIVISME

1.- Portes obertes- Reunint les condicions generals dels Estatuts, qualsevol persona pot ingressar a la cooperativa.

2.- Control democràtic- Les cooperatives són governades pels mateixos socis. Cada un té un vot a l'hora d'elegir la Junta Directiva.

3.- Interès limitat al capital- El capital aportat a la formació de la cooperativa no aportarà interès o, en tot cas, aquest serà baix.

4.- Proporcionalitat en la distribució dels beneficis- Aquests es distribueixen segons les operacions efectuades en la cooperativa.

5.- Previsió per a l'educació- Per constituir cooperatives s'han de formar cooperadors.

6.- Cooperació entre cooperatives.

COOPERATIVES DE SEGON I TERCER GRAU

De segon grau són aquelles associacions de cooperatives que d'una manera voluntària s'uneixen per obtenir avantatges, sobretot de compra i venda en comú.

Les cooperatives de segon grau es poden juntar en cooperatives de tercer grau, que tenen una finalitat similar però en un àmbit d'actuació molt més ample.

Bernat Ribas Molinas

EL CANCER: una malaltia tabú

UNA MALALTIA TABÚ: EL
CANCER

Quan parlen del CANCER poques coses podem dir, pareix com si no tinguesim llengua, ens enrevolta un aire de misteri, serietat i por, pel que és desconegut.

Per desgràcia tots podem tenir càncer, però ¿ coneixem en què consisteix aquesta malaltia?, ¿ sabem si es hereditària?, ¿ sabem si es pot curar totalment?, ¿ és una malaltia contagiosa?, ¿ hi ha qualche sistema de prevenció?; totes aquestes preguntes tenen la seva resposta si hi ha una informació adequada.

L'Associació espanyola contra el càncer (A.E.C.C.) mitjançant la campanya que està realitzant a moltes escoles, instituts de Mallorca, aporta material informatiu audiovisual (set pel·lícules de video de 15 minuts de durada cada una) referent al càncer

i que pot ésser un principi de concienciació per a la gent. Aquestes projeccions es podrien passar uns dies determinats per a tota aquella gent interessada i crec que seria molt positiva per a tots.

Tots nosaltres com éssers vius que som, estam formats per cél.lules; millions de cél.lules; quan arriba el moment aquestes cél.lules es divideixen i donen lloc a dues cél.lules idèntiques per un procés anomenat mitosi; ara bé, aquest procés esta controlat de tal manera que quan dues cél.lules es toquen deixen de creixer automàticament. Una cél.lula normal pot tornar cancerosa i el creixement continua sense cap tipus de control; el càncer, en principi localitzat, per arribar a qualsevol lloc del cos (metàstasi),

quanb passa això ja no hi ha remei, el temps està comptat.

En general el càncer és una malaltia que no apareix rapidament, necessita temps per aparèixer i aquest temps es una de les armes que hem d'aprofitar com a més aficaç.

Avui es coneixen més coses del càncer, a Espanya és curable en el 35% dels casos i a altres països d'Europa arriba al 50% gràcies en part a les campanyes d'informació que rep la gent i concienciació davant aquesta malaltia, així com estar al dia dels sistemes de prevenció o detecció del càncer.

Si ens animan podem començar aquesta campanya d'informació molt aviat.

Pere Crespi

Taula I: factors ambientals i càncer

Factor	tumors associats	Font*
Tabac	Pulmo. Boca. Faringe. Laringe. Esòfag. Bufeta. Pàncreas. Vies bilials.	Hammond
Alcohol	Boca. Faringe. Laringe. Esòfag. Fetge. Recte?	Rotham
Radiacions	Leucemia. Tiroides. Mama. Pulmó. Os. Fetge. Pell.	Jablon
ocupacional	Pulmo. Laringe. Pell. Bufeta. Sines medul·lar ossia. Fetge. Cervell. Pura-Peritoneu. Os.	Cole
Drogues	Leucemia.Os. Sines fetge. Limfomes. Bufeta. Vagina. Endometri. Pell.	Hoover
Dieta	Fetge. Estomac. Bufeta? Colon?	Berg
Pol·lució ambiental	Pulmó?	Pike
Virus	Cervis? Sines?	Heath

FULL DOMINICAL

Obligació de votar. Per als cristians, anar a votar constitueix una obligació de consciència. El "passotisme" i l'abstenció no justificada no són actituds cristianes responsables, sinó més aviat un pecat d'omissió. Si després d'una seriosa reflexió i d'un profund estudi de les diferents candidatures i dels seus programes, qualcú cregués que no pot atorgar el seu vot a cap de les llistes, podrà votar en blanc, però no quedar-se a casa per comoditat o indiferència.

La defensa de la dignitat de la persona. La dignitat de la persona és un criteri bàsic. Dignitat que exigeix el respecte d'una sèrie de valors: dret a una vida plenament humana, des del seu començament fins a la mort; a la cultura, al treball i a la salut; a una retribució econòmica justa i suficient i a la igualtat fonamental de totes les persones, amb el que això suposa de reivindicació dels drets de la dona. Reconeixement i defensa de la llibertat d'opinió, d'ensenyança i de participació en la vida pública. Llibertat, també, de creença religiosa i de la seva manifestació pública.

* * * * *

El vot no exigeix una plena identificació amb una opció concreta. El nostre vot no pot estar supeditat a una identificació al cent per cent amb un programa d'un partit. Hem de comparar tots els programes oferts amb la nostra escala de valors, amb el nostre criteri sobre el que s'hauria de fer, i després donar suport a aquella oferta que més s'acosti a allò que creim desitjable, o a aquells candidats que més facin possible el nostre ideal.

* * * * *

La problemàtica social. A Mallorca tenim greus problemes socials: atur, marginació, droga, Tercera Edat mal atesa, delinqüència, disminuïts síquics i físics, etc... Per tant, cal tenir molt en compte el que es proposen fer els diferents candidats per a millorar la situació actual i com pensen aplicar el 6% dels pressuposts, que la nostra recent Llei autonòmica de Serveis Socials aconsella destinar a aquesta problemàtica.

Vot reflexiu. Més que en els "slogans" ens hem de fixar en les idees. Més que les crítiques i desqualificacions hem de mirar el contingut dels programes. Més que creure en les promeses mal fonamentades, hem de sospesar les possibilitats reals dels plans oferts i la seva adequació a les necessitats de la nostra societat. Més que el missatge dels gabinets d'imatge, hem de considerar la idoneïtat i l'honestedat dels candidats. Els grups de reflexió, les petites comunitats cristianes, poden ser un gran ajut en aquest esforç de discerniment.

No hi ha una única opció admissible. Cap partit pot pretendre monopolitzar el vot dels cristians; els cristians són lliures per a decidir l'opció que creguin més convenient, d'acord amb el dictàmen de la seva consciència. Les comunitats cristianes, malgrat les diferents simpaties o militàncies polítiques dels seus membres, han de ser exemple i escola de convivència, de germanor, de tolerància i de treball conjunt.

* * * * *

Atenció preferent als més necessitats. Un cristià no pot oblidar l'amor preferent de Jesús per als pobres, per als marginats, i ha d'exigir dels polítics aquesta preocupació fonamental per als més necessitats. En una situació de crisi socio-econòmica com l'actual, hem de dedicar especial atenció a l'examen dels programes electorals per tal de destriar degudament el seu autèntic contingut social.

Davant les votacions

El bé comú. També aquest és un criteri bàsic. Bé comú que és el conjunt dinàmic de condicions econòmiques, socials, polítiques i morals que fan possible el ple desenvolupament de tota la persona i de la societat. Bé comú que passa necessàriament per la pau i per l'abandó de la suïcida carrera armamentística, i que requereix la protecció de la família, unes lleis justes, unes institucions al servei dels administrats i una administració escrupulosa en les despeses i justa en els ingressos.

Els sectors i els serveis bàsics. Necessitam uns polítics que toquin de peus a terra i que no descuidin els sectors, els serveis i els equipaments indispensables per al benestar dels ciutadans. Hem de valorar les seves propostes sobre l'agricultura, l'assistència sanitària, les escoles i biblioteques, el proveïment d'aigua i el sanejament, les comunicacions, els carrers i l'enllumenat, la vivenda, la indústria i l'artesanía, el comerç i els centres socials, ...etc.

* * * * *

La Natura i el Medi Ambient. A la preocupació generalitzada per la defensa de la natura i del medi ambient, els cristians hi hem d'afegir la creença que l'home ha estat constituït senyor de la creació, no per destruir-la, sinó, ben al contrari, per a continuar l'obra creadora de Déu. La natura ha d'estar al servei del benestar de l'home i no en mans dels qui no tenen inconvenient en destruir-la per tal d'enriquir-se. La lògica atenció al turisme, com a font primera de la nostra economia, no ens ha de fer oblidar aquesta defensa de la natura ni la protecció dels valors que configuren la identitat del nostre poble.

* * * * *

Els candidats. Com més petit és l'àmbit territorial electoral, més conegudes són les persones i, tal volta, més decisives. Cal ponderar la seva honradesa, la seva voluntat de servei i la seva capacitat. Si han tingut activitat política, podrem valorar si han servit al poble o si s'han servit del càrrec, si han governat tenint en compte les minories, o si han exercit l'oposició tractant únicament de fer obstrucció a la majoria.

La nostra cultura. La cultura pròpia és un bé que ens configura com a poble i ha de ser protegida i potenciada degudament. La llengua, els costums, les formes de vida i el patrimoni històrico-artístic, han de ser tinguts en compte en el moment de fer la nostra opció electoral.

El Consell Diocesà de Pastoral no vol acabar aquest comunicat sense insistir, un cop més, en la necessitat de votar i en la responsabilitat amb que s'ha de fer. Però també vol recordar que amb l'exercici del vot no s'esgota la participació en la vida pública. La societat ens ofereix un gran ventall de possibilitats de participació: partits polítics, associacions culturals, sindicats, associacions de veïns, agrupacions professionals, associacions de pares d'alumnes, grups esportius, institucions benèfiques i de defensa dels drets humans, etc.

Els cristians, sobretot els laics, tenen l'obligació en consciència de posar els seus talents al servei de la societat. S'han de comprometre en la construcció d'un món més just i més humà. Aquesta és la tasca específica dels laics.

Correu Obert

O ES QUE COM QUASI SEMPRE FEIM S'ASE?

Començ com acaba la carta que me va cridar s'atenció, es la carta del mes passat encapçalada "I vosaltres que teniu contra els caçadors?", d'aquesta hi va haver un parell de coses que me varen cridar l'atenció, la primera es, "i a quasi tots ens encanta la conjunció animal-home per caçar"; es clar que quan diu "quasi tots" es refereix als caçadors, jo me deman com una persona que vertaderament li agrada la conjunció animal-home, es pot dedicar a matar-los, o el manco pens que els animals allà on vertaderament fan planta es en el seu entorn natural; a ells també els deu agradar mes la tranquil·litat que el soroll de les escopetes.

I un altre punt es ailla on diu que "el caçador viu i estima la natura, la conserva i repobla", i això no es del tot veritat, basta anar devora una barraca d'aquestes que empleau per caçar tords i veureu com per tot voltant hi haurà cartutxos vells, paquets de tabac, i si han berenat qualche llauna de conserva i paper d'alumini. Basta veure els nostres pinars i garrigues com es troben, tota la culpa no es dels caçadors però si una bona part.

Per altre banda la Comunitat Autonoma de les

Balears (com bé dius tu) aquest any passat va prohibir la caça del tord, d'això no en parlaria massa perque molts de caçadors anàren a caçar-ne i en varen dur un bon grapat; segons la llei això es un caçador furtiu. O es que com sempre feim s'ase?.

I per acabar vull posar una frase d'En Mick Burrs: "Crec que intentaré aprendre tot el que puga de les criatures menys destructives que l'home i fer de la meva terra el que elles fan del seu mar, un mon d'equilibri i d'harmonia.

Miquel Morey Mas

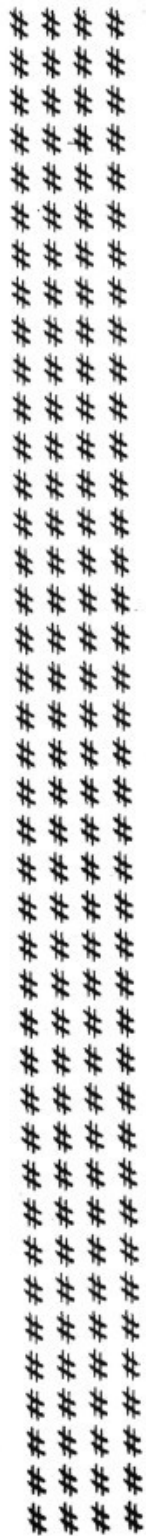
Un poc de vergonya per ets "cervells pensants"

Es motiu d'aquesta carta és de queixar-me sobre es Carnet Jove que, a part de tenir un caire electoralista per grup que manda a sa C.A., en s'apartat d'aventatges en que s'Ajuntament de Maria hi col.labora, mereix un comentari.

Aquesta col.laboració consisteix en: Entrada lliure en es recintes esportius per poder disfrutar-los, així com en es locals culturals i a ses festes patronals. Supos que és en es que estan a càrrec de s'Ajuntament o ses festes que aquest organitza.

A tot això és a lo que vull fer un comentari en forma de queixa.

No sé qui ha estat es cap pensant que ha decidit s'aportació en es Carnet Jove, perquè a s'Ajuntament no m'han aclarit això molt bé. Tant si és un membre d'aquest, ja sigui concejal, batle o personal administratiu, o be un "farol" de sa Conselleria de Cultura de sa C.A., en opinió meva, demostra poca informació o molta cara i ganes de fer riure en es jove de Maria que hagi d'usar es poli-esportiu, sa biblioteca o, a partir d'ara, sa plaça des Mercat. Ets externs, per sort seva, en es seu poble ja tenen tot això i més, per lo que no han de venir a

Maria. Aquesta mesura els pereixerà ben presa.

Abans de s'entrada en vigor des Carnet Jove jo ja gaudia d'aquestes aventatges. S'abandono des poli-esportiu, sa lliure entrada a sa Biblioteca, que des de fa molts anys a Maria no es fa pagar entrada a cap acte de ses festes de la Mare de Déu, m'ho permetien tal com podien fer-ho ets altres joves de Maria i es mateixos externs que es perdien per es nostre poble.

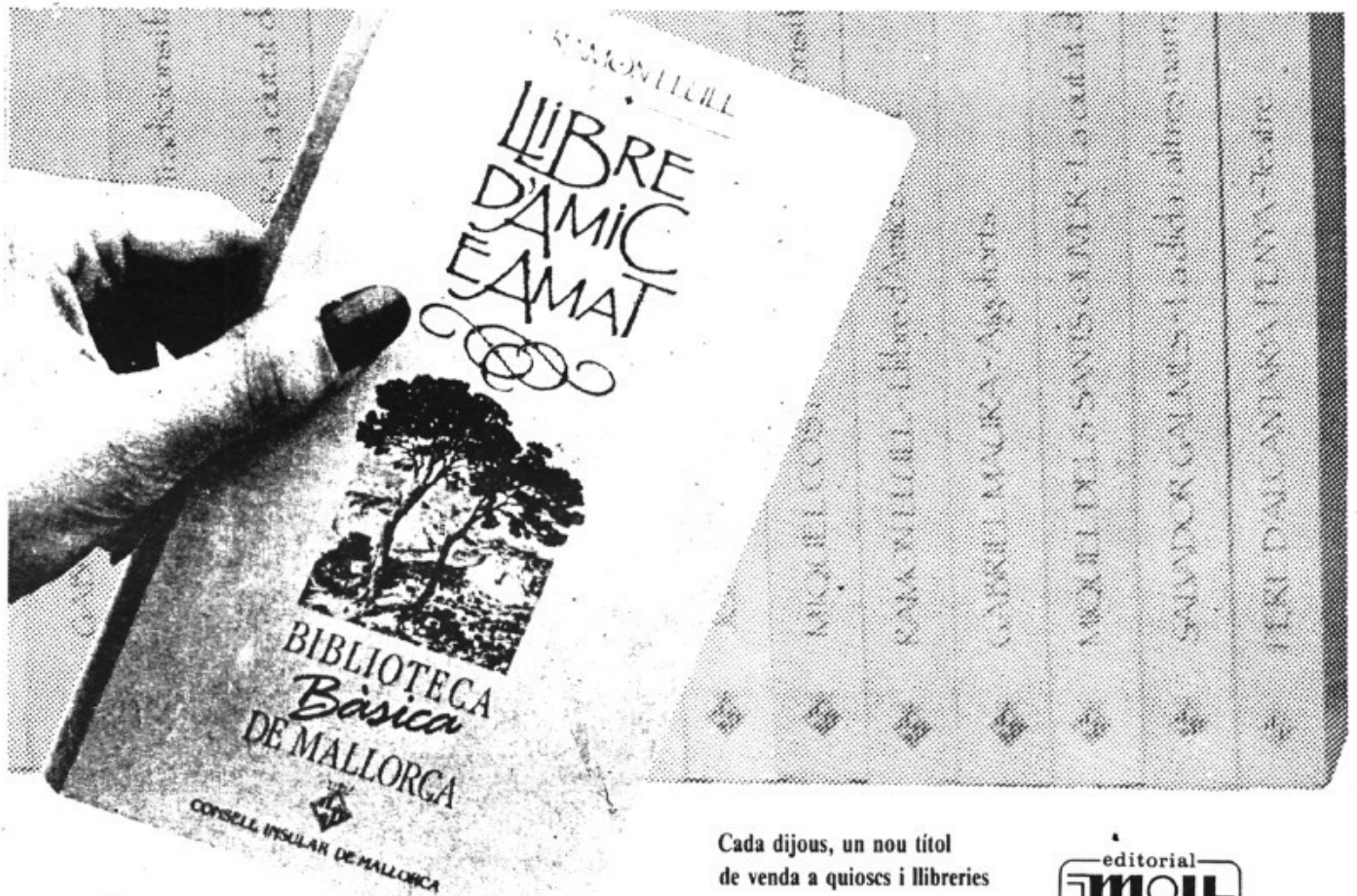
Deixant a part que es tresor cultural de Maria és nul i que es recintes esportius són un caramull de brutor i abandono, que ni sa proximitat de ses eleccions ha aconseguit posar al dia, sa millor aportació de Maria en es Carnet Jove haguera estat, en opinió meva, o bé cobrar per atrevir-se a emprar es poli-esportiu o una mica més d'imaginació i voluntat per organitzar ses festes, encara que s'hagués de pagar per assistir.

Es una llàstima que s'electoralisme estigui a vegades exent de coneixement de causa i situació.

Des tema de sa cultura val més no xerrar-ne perquè s'absentisme és total.

Destacar que cap entitat privada, per es moment, col.labora en es Carnet Jove. Emperò, ja se sap, a ca seva tothom fa lo que troba. No així en lo municipal.

Jaume Mestre Llompart

Cada dijous, un nou títol
de venda a quioscs i llibreries

És bàsica per la nostra cultura.

És la Biblioteca Bàsica de Mallorca que ara t'ofereix el Consell Insular. Són 25 obres que posen a l'abast de tothom el més representatiu de la literatura i cultura fetes a Mallorca.

Una col·lecció única i molt econòmica que no pot faltar a casa teua.

Ramon Llull, "Libre d'Amic e Amat"; Gabriel Maura,

"Aigoforts"; Miquel Costa i Llobera, "Tradicions i Fantasies" i molts més autors mallorquins componen amb les seves obres més representatives aquesta Biblioteca tan essencial per conèixer la nostra cultura, les nostres arrels i tradicions. Una Biblioteca que per la nostra cultura, és bàsica.

CONSELL INSULAR DE MALLORCA